

Sygn. akt: I C 330/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący SSO Juliusz Ciejek

Protokolant: sekr. sądowy Aleksandra Bogusz-Dobrowolska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.**

przeciwko J. M. (1)

o zapłatę

I. powództwo oddała,

II. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Olsztynie) kwotę 40 (czterdzieści) zł tytułem wydatków zaliczkowo pokrytych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 330/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł w dniu 13 kwietnia 2016 r. pozew o zasądzenie od pozwanego J. M. (1) kwoty 184.999,44 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że niniejszym pozwem dochodzi części należności z tytułu wierzytelności obciążającej pozwanego w związku z zaciągniętymi przez niego w dniu 22 listopada 2011 i 13 grudnia 2011 r. kredytami bankowymi, wypowiedzianymi z dniem 4 października 2012 r., a którą to wierzytelność powód nabył w trybie czynności cywilnoprawnych (k. 3-7).

Pozwany J. M. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska powołał się na przedawnienie roszczenia powoda, jako pochodzącego z działalności gospodarczej (k. 26-28).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22 listopada 2011 r. pozwany zawarł z (...) Bank (...) S.A. umowę kredytu nr (...).

W dniu 13 grudnia 2011 r. pozwany zawarł z (...) Bank (...) S.A. umowę kredytu nr (...).

Z powołaniem się na naruszenie przez pozwanego postanowień łączącego strony stosunku zobowiązaniowego Bank wypowiedział pozwanemu umowy ze skutkiem na 4 października 2012 r.

(niezaprzeczone)

We wniosku egzekucyjnym złożonym dnia 31 grudnia 2013 r. skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie K. Ś., (...) Bank (...) S.A. w W. domagał się wszczęcia egzekucji przeciwko pozwanemu J. M. (2) w zakresie kwoty 114.654,16 zł tytułem należności głównej z odsetkami od 9 grudnia 2012 r. i należności ubocznych obejmujących: skapitalizowane odsetki – 8.160,22 zł, opłaty manipulacyjne – 195 zł, koszty sądowe 69,46 zł opłatę od pełnomocnictwa – 17 zł. Egzekucja w tym zakresie została wszczęta na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego przez Sąd Rejonowy w klauzulę wykonalności. Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą Km 70/14.

Postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2014 r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(dowód: akta Km 70/14)

We wniosku egzekucyjnym z dnia 24 kwietnia 2013 r. skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bartoszycach (...) Bank (...) S.A. w W. domagał się wszczęcia egzekucji przeciwko pozwanemu J. M. (2) w zakresie kwoty 33.085,58 zł tytułem należności głównej z odsetkami od 14 października 2012 r. i należności ubocznych obejmujących: skapitalizowane odsetki – 2.591,57 zł, koszty procesu 2.856,48 zł. Egzekucja w tym zakresie została wszczęta na podstawie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 15 lutego 2013 r. przez Sąd Rejonowy w Lublinie w sprawie VI Nc-e 207275/13, opatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie 9 kwietnia 2013 r. Sprawę zarejestrowano pod sygnaturą Km 773/13.

Postanowieniem z dnia 15 września 2014 r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(dowód: akta Km 773/13)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda jest niezasadne, jako nieudowodnione i dodatkowo przedawnione.

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. dochodzi części należności z tytułu wierzytelności obciążającej pozwanego w związku z zaciągniętymi przez niego w dniach 22 listopada 2011 i 13 grudnia 2011 r. kredytami bankowymi, wypowiedzianymi mu z dniem 4 października 2012 r., którą to wierzytelność powód nabył w trybie czynności cywilno-prawnych. Do pozwu nie dołączył jednak dokumentów pozwalających potwierdzić zasadność jego twierdzeń, co do nabycia tych wierzytelności i zakresów w jakich mu przysługują. Chaotyczne uzasadnienie pozwu nie stwarzało możliwości ustalenia czego się domaga. W pierwszej części wskazano, że dochodzona kwota jest częścią uzyskanego wcześniej przeciwko pozwanemu prawomocnego tytułu wykonawczego w sprawie VI Nc-e 283978/15, co wskazywało na nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym. W dalszej części uzasadnienia powołuje się na bankowy tytuł egzekucyjny.

Nawet z zestawienia dokumentów, które być miały dołączone do pozwu (choć ich faktycznie nie dołączono) nie wynika aby powód dysponował nakazem zapłaty w sprawie VI Nc-e 207275/13, ani że nabył wierzytelność wynikającą z tego tytułu wykonawczego.

Powód nie wykazał przeto swojej legitymacji czynnej, a lakoniczność jego twierdzeń i brak przedstawienia jakichkolwiek dowodów czynią niemożliwym weryfikację jego roszczeń. Nie sposób też w zaistniałej sytuacji procesowej uznać je za bezsporne.

Zasadny okazał się też zarzut przedawnienia roszczenia powoda.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. W myśl natomiast art. 118 k.c., jeżeli

przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata.

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest, że roszczenie o zwrot zapłaty kwoty udzielonego kredytu i należności z nim związanych jest roszczeniem z działalności gospodarczej, co uzasadnia przyjęcie 3-letniego terminu przedawnienia z art. 118 k.c.

Mając natomiast na względzie ustalone okoliczności faktyczne nie sposób odmówić racji pozwanemu wywodzącemu, że 3-letni termin przedawnienia.

Stosownie do art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. W doktrynie wymagalność roszczenia utożsamiana jest z chwilą, z której upływem wierzyciel może domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia a więc w tym przypadku (zgodnie z twierdzeniem powoda) dzień 4 października 2012 r.

Strona powodowa powoływała się na przerwanie terminu przedawnienia w wyniku nadania postanowieniem Sądu Rejonowego przeciwko pozwanemu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz poprzednika prawnego (...) Bank (...) S.A. i wszczęcia przez ten Bank postępowania egzekucyjnego przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie. Niemniej, biorąc pod uwagę aktualne stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., (II CSK 196/14, OSNC 2015/12/145, Biul. SN 2015/2/11), zwrócić wypada uwagę, że wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym tylko wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela, wskazanego w tytule egzekucyjnym i na którego rzecz temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności. Zgodnie z argumentacją przyjętą w cytowanym orzeczeniu, podzielaną w tej sprawie przez Sąd Okręgowy, skutki wiążące się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego odnoszą się wyłącznie do występujących w tym postępowaniu podmiotów i tego tytułu wykonawczego, na podstawie którego egzekucja była prowadzona. W postępowaniu egzekucyjnym wyłączone są przekształcenia podmiotowe, a następstwo prawne powstałe po wszczęciu egzekucji wymaga, z wyjątkami przewidzianymi w ustawie, nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 k.p.c. W związku z tym przyjmuje się, że nabywca wierzytelności, który przez umowę przelewu uzyskuje jedynie prawo do wierzytelności objętej dotychczasowym tytułem wykonawczym, a nie uprawnienie do kontynuowania wszczętego wcześniej przez inny podmiot postępowania, powinien po uzyskaniu na swoją rzecz klauzuli wykonalności wszcząć nowe postępowanie egzekucyjne. Sytuacja ta dotyczy tak wierzytelności egzekwowanej na podstawie nakazu zapłaty jak i wierzytelności egzekwowanej na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

Co więcej, w niniejszej sprawie oznacza to, że wystawienie przez poprzednika prawnego powoda bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko pozwanemu, a następnie uzyskanie klauzuli wykonalności i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego mogło wywołać skutek w postaci przerwy biegu przedawnienia wyłącznie w stosunku do Banku, który wystawił ten tytuł; nie odnosiło natomiast takiego skutku do ewentualnych następców prawnych tego Banku niebędących bankami (por. uchwała SN z 29.06.2016 r., III CZP 29/16, www.sn.pl).

W konsekwencji, z chwilą zawarcia domniemanej umowy zbycia objętych pozwem wierzytelności, skutki w postaci przerwy biegu ich przedawnienia, wynikające z uzyskania nakazu zapłaty, wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przez (...) Bank (...) S.A., nadania mu klauzuli i wszczęcia postępowania egzekucyjnego przestały być aktualne w stosunku do nabywcy – powodowego Funduszu, który dodatkowo, jako podmiot niebędący bankiem nie mógł i nie może korzystać z bankowego tytułu egzekucyjnego oraz związanych z nim uprawnień oraz korzyści.

Reasumując, 3-letni termin przedawnienia w niniejszej sprawie, chociaż uległ przerwaniu względem (...) Bank (...) S.A. w wyniku uzyskania nakazu zapłaty, nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, upłynął, a skutki tej przerwy nie odnoszą się do powoda jako nabywcy wierzytelności niebędącego Bankiem. Nie ma tu w ocenie Sądu znaczenia czy do zbycia dochodzi w trybie cesji wierzytelności czy też, jak twierdzi powód, w trybie

wniesienia aportu względni świadczenia w miejsce wykonania. Przeniesienie praw wynikających z wierzytelności zawsze jest jej zbyciem.

Jak już wskazano, termin przedawnienia wierzytelności – gdyby nie przerwa skuteczna tylko względem poprzednika prawnego powoda, tj. (...) Bank (...) S.A. w W. - upływał z dniem 5 października 2015 r. Pozew wniesiono po upływie tego terminu – 13 kwietnia 2016 r. Skoro przerwa biegu przedawnienia nie była skuteczna względem następców prawnych tego Banku, oznacza to również, że powód nabył wierzytelność jeszcze nie przedawnioną, skoro umowa z której wywodzi tytuł prawny została zawarta, jak twierdzi, w dniu 24 października 2014 r., ale na skutek blisko dwuletniej zwłoki, własnym zaniechaniem doprowadził do przedawnienia nabytego roszczenia.

W konsekwencji, uznając, że powód nie wykazał swojej legitymacji, a pozwany, podnosząc zarzut przedawnienia skutecznie uchylił się od obowiązku spełnienia części świadczenia objętego pozwem, powództwo, oddalono jako nieudowodnione i dodatkowo przedawnione, na podstawie art. 117 § 2 k.c.

O kosztach pozyskania dla celów tego procesu akt egzekucyjnych w kwocie 40 zł, zaliczkowo pokrytych przez Skarb Państwa, orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.